

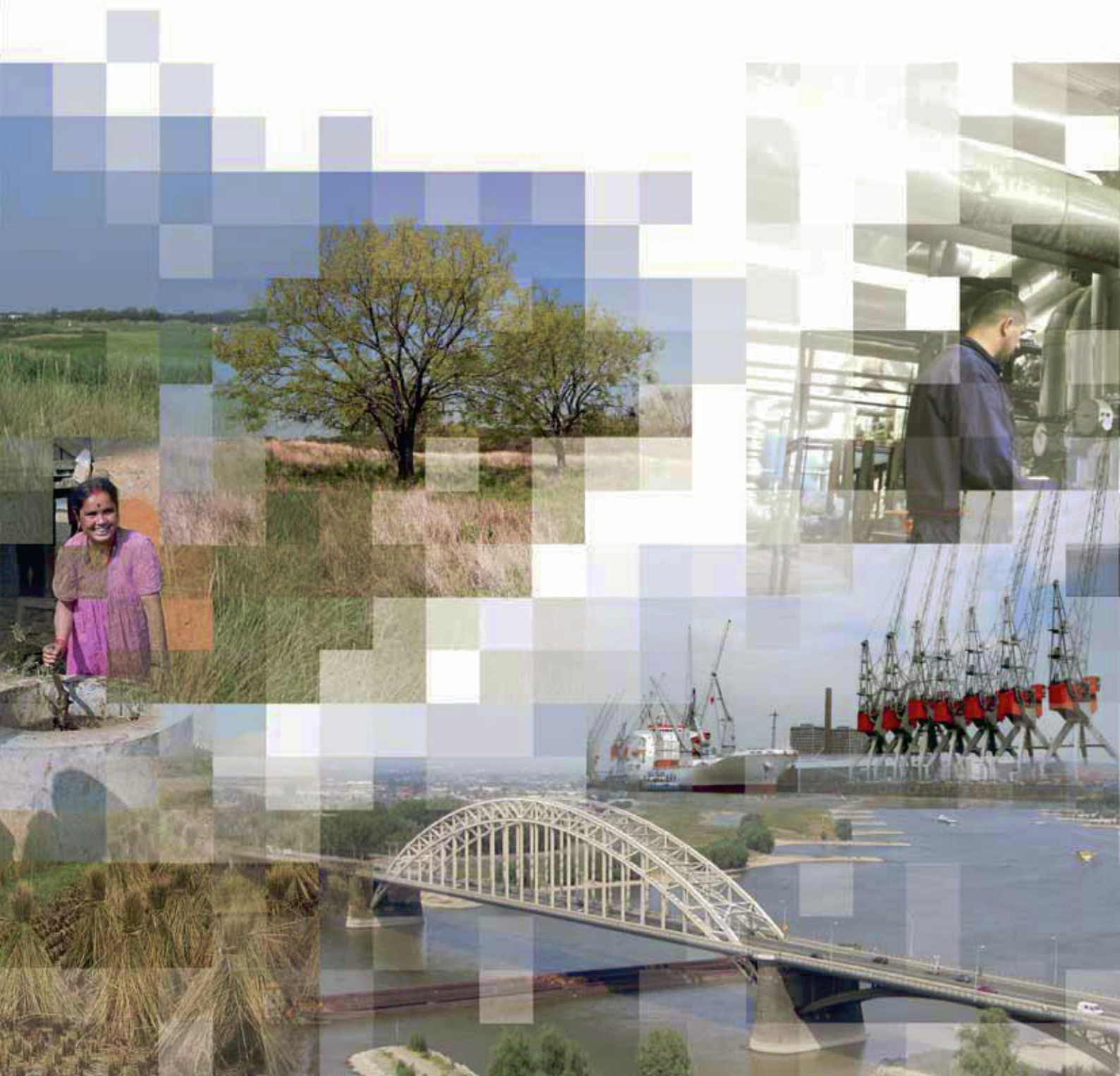

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Rondweg N345 De Hoven/Zutphen

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

25 april 2013 / rapportnummer 2757-30

1. Hoofdpunten van het MER

De provincie Gelderland is van plan om een rondweg ten zuidwesten van De Hoven te realiseren om daarmee de doorstroming op de N345 en de leefbaarheid in De Hoven te verbeteren. Ten behoeve van de realisatie van de rondweg stelt de provincie een inpassingsplan (PIP) op. Aan het besluit over een rondweg is een m.e.r.-plicht gekoppeld. De provincie heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) om advies gevraagd over de notitie Reikwijdte en detailniveau.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een knelpuntanalyse van de verkeers- en leefbaarheidsproblemen op de N345 en het ruimere (onderliggende) wegennet in het studiegebied. Ga daarbij in op doorstroming, barrièrewerking en leefomgeving in de Hoven. Vertaal deze analyse in concrete doelen en heldere toetsbare criteria waar de alternatieven op doelbereik aan kunnen worden getoetst;
- een beschrijving van de effecten op leefomgeving, natuur, landschap en cultuurhistorie. Werk de effectbeschrijving zodanig onderscheidend uit dat mogelijke verschillen tussen de alternatieven expliciet in beeld komen en een keuze voor een voorkeursalternatief kan worden gemaakt;
- Een beschrijving van de samenhang met ontwikkelingen en projecten in het studiegebied, (o.a. de Integrale Gebiedsontwikkeling IJsselsprong en Masterplan Middengebied IJsselsprong, juni 2012) Geef aan wat de actuele uitgangspunten en de consequenties zijn voor de studie van de N345;
- een onderbouwing voor de gekozen alternatieven op basis van de voorafgaand uitgevoerde verkenningen. Neem de rechtstreekse verbinding tussen de IJsselbrug en de rondweg, langs het spoor en door De Hoven, volwaardig mee in het MER;².
- De betekenis, mogelijkheden en consequenties van de rondweg in relatie tot de ruimte-reservering voor de hoogwatergeul.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie reikwijdte en

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

² Er is in de notitie R&D sprake van twee alternatieven, het noord- en het zuidalternatief beide met of zonder een O1-variant (de directe aansluiting op de IJsselbrug). Indien de O1 niet doorgaat kan een zogenaamde knip worden toegepast in de Weg naar Voorst (de noordelijke toegangsweg) tot de IJsselbrug.

detailniveau (R&D) Rondweg N345 De Hoven/Zutphen. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in deze notitie voldoende aan de orde komen.

2. Achtergrond, probleem- en doelstelling en beleid

2.1 Achtergrond

In de notitie R&D wordt verwezen naar de verkenning N345 Zutphen / De Hoven uit 2012. Daarnaast heeft de Commissie ook de préverkenning uit 2009 (coalitieakkoord 2007–2011) ontvangen. In deze documenten zijn de problemen op de N345 reeds verkend en is al onderzoek gedaan naar mogelijke oplossingsrichtingen. De Commissie adviseert de informatie uit deze verkenningen (en eventueel andere studies) te gebruiken in het MER. Indien nodig moet de informatie in het MER worden aangevuld of geactualiseerd.

2.2 Probleemanalyse en doelstelling

Maak in het MER een helder onderscheid tussen de huidige problemen en de effecten (inclusief mogelijk nieuwe problemen) die alternatieven en oplossingsrichtingen veroorzaken. Werk de probleemanalyse uit in een doelstelling en vertaal deze in toetsbare criteria, zowel voor de verkeersproblemen als de leefbaarheidsproblemen.

2.2.1 Verkeersafwikkeling en bereikbaarheid

In de notitie R&D worden de lage maximumsnelheid in De Hoven en de beperkte capaciteit van het kruispunt N345 met de Kanonsdijk genoemd als de problemen in de verkeersafwikkeling. Deze problemen worden versterkt wanneer de brug bij hoogwater open staat voor de scheepvaart. In de toekomst zullen de verkeersintensiteiten toenemen waardoor de vertraging op de regionale verbinding verder zal toenemen.

De Commissie adviseert in het MER de verkeerskundige problemen te onderbouwen door in te gaan op de bereikbaarheids- en afwikkelingsproblemen op de N345 bij De Hoven. Beschrijf de problemen zoveel mogelijk kwantitatief en ga in op de verkeersproblemen op de verschillende schaalniveaus:

- regionaal: de functie van de N345 in regionaal verband en de relatie met het provinciale en hoofdwegennet;
- lokaal: beschrijf de problemen op de aansluitende wegen van de N345 in De Hoven en Zutphen;
- wegvak: ga in op de knelpunten op het wegvak N345 in De Hoven;
- ga in op de relaties tussen de verschillende schaalniveaus;
- beschrijf de functie van de beide IJsselbruggen en de verdeling van het verkeer over beide bruggen.

2.2.2 Leefbaarheid

Geluidknelpunten

Langs de N345 in De Hoven blijkt een concentratie van woningen te zijn met een geluidsbelasting boven de norm van 63 dB (provinciale plandrempel van 63 dB). De geluidknelpunten zijn vooral gelegen langs de N345 Weg naar Voorst en de Kanonsdijk. In de toekomst neemt de geluidsbelasting verder toe.

De Commissie adviseert de geluidsknelpunten nader te analyseren door het aantal woningen (geluidgehinderden) met een belasting boven de 63 dB in beeld te brengen. De Commissie adviseert ook de situatie onder de 63 dB in beeld te brengen. Presenteer dit op duidelijke kaarten met geluidscontouren.

Barrièrewerking

De Commissie adviseert de problemen met barrièrewerking nader uit te werken en aan te geven wat de ernst en omvang is van deze problemen.

2.3 Beleidskader

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor de aanleg van een rondweg bij De Hoven. Geef aan of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen en ga in op ontwerpcriteria die voortkomen uit beleid. Ga daarbij in ieder geval in op:

- Ruimtelijk beleid van de gemeente Zutphen en de regio stedendriehoek (zie ook paragraaf referentiesituatie 3.2).
- Mobiliteitsbeleid op lokaal en regionaal niveau.
- Beleid op het gebied van hoogwaterveiligheid, o.a. Ruimte voor de Rivier en het Delta programma.
- Natuurbeleid, Natura 2000, Flora- en Faunawet en EHS.
- Beleid voor landschap en cultuurhistorie, waaronder het Masterplan Middengebied IJssel-sprong (zie ook hoofdstuk effecten landschap).

2.4 Besluitvorming

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het provinciaal inpassingsplan (PIP). Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

De provincie Gelderland heeft een voorkeur voor westelijke rondweg om De Hoven. Deze voorkeur is gebaseerd op de resultaten van de verkenning naar het oplossen van de leefbaarheid- en bereikbaarheidsproblematiek in relatie tot de N345 De Hoven.

Beschrijf hoe de gestelde doelen de keuze en de afbakening van de alternatieven hebben bepaald.

3.2 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten toestand als gevolg van de autonome ontwikkeling. Beschouw dit als referentie voor de te verwachten milieueffecten in het MER. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van huidige activiteiten en van nieuwe activiteiten in het studiegebied, waarover reeds is besloten.

Op pagina 20 van de Notitie R&D wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste autonome ontwikkelingen in het studiegebied. De Commissie adviseert om in te gaan op de status van deze plannen en aan te geven of dit volgens de hiervoor gegeven definitie kan worden beschouwd als autonome ontwikkeling. Geef daarbij voor de gebiedsontwikkeling IJssel-sprong expliciet aan hoeveel woningen volgens actuele inzichten in dit programma zijn opgenomen. Geef voor het Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) en de vergroting capaciteit A1 Apeldoorn - Azelo aan wat status van deze plannen is en hoe deze plannen samenhangen met het provinciaal wegennet. Ga tevens in op de status van de plannen voor de Emper-spoorboog en het Deltaprogramma.

Het is van belang dat de actuele uitgangspunten ook daadwerkelijk de basis vormen voor de verkeerskundige berekeningen (basis in het verkeersmodel dat gebruikt is bij de analyse van de probleem- en doelstelling en de toetsing van de alternatieven).

3.3 Alternatieven uit de verkenning

Geef in het MER een samenvatting van de alternatieven die in de verkenningsfase zijn uitgewerkt. Actualiseer, indien nodig, deze informatie op basis van actuele inzichten en ontwikkelingen in het studiegebied.

De Commissie heeft de verkenning en de preverkenning ontvangen en betrokken bij het advies over de notitie R&D. De Commissie constateert dat in deze documenten geen aandacht wordt besteed aan de rol van openbaar vervoer en fietsverkeer als onderdeel van de bereikbaarheid van het studiegebied. De Commissie adviseert in het MER de rol van het openbaar vervoer en de fiets nader toe te lichten en te koppelen aan de mogelijkheden van een nul-plusalternatief (zie paragraaf 3.4).

Licht in het MER ook de mobiliteitsmaatregelen die in de préverkenning zijn genoemd toe en geef aan in hoeverre deze kunnen bijdragen aan het oplossen van de knelpunten in het studiegebied (p.45 van de preverkenning).

Tot slot vraagt de Commissie aan te geven of een combinatie van alternatief W1 met alternatief N2 dat ruimtelijk is gebundeld met het spoor nog kansen biedt voor uitwerking in het MER.

3.4 Alternatieven in het MER

In de notitie R&D zijn een Noordalternatief en Zuidalternatief uitgewerkt (zie figuur 4.1 p.19 notitie R&D). Daarnaast zijn de varianten met en zonder aansluiting op de Oude IJsselbrug opgenomen (O1).

De Commissie adviseert de variant O1 in het MER volwaardig te onderzoeken. Dit betekent dat deze oplossingsrichting moet voortkomen uit de de probleem- en doelstelling en volwaardig onderdeel moet zijn van het alternatievenonderzoek en de effectbeschrijving in het MER.³ Ga in op de status van deze verbinding in relatie tot de planvorming IJsselsprong. Onderzoek welke aanpassingen en mitigerende maatregelen mogelijk zijn om doelbereik en effecten te optimaliseren.

Nulplusalternatief

De Commissie adviseert om op basis van de geactualiseerde probleemanalyse na te gaan of een nulplusalternatief probleemoplossend kan zijn. Onderzoek daarbij de mogelijkheden van:

- Aanpassing van het wegprofiel.
- Verkeerskundige maatregelen, zoals verkeersmanagement.
- Het gebruik van stil asfalt om de geluidshinder te beperken.
- Maatregelen op het gebied van OV en fiets.

Ruimtereservering hoogwatergeul

De Commissie adviseert de hoogwatergeul mee te nemen als ontwerpogave in het MER. Geef aan welke eisen dit stelt aan het ontwerp van de weg. Onderzoek daarbij wat de aanwezigheid van de hoogwatergeul betekent voor de hoogteligging van de weg, de inrichting van de kruisingen, de ligging van het tracé en andere wegontwerpelementen.

Geef aan hoe bij de locatiekeuze en inrichting rekening is gehouden met de eigenschappen en de kwetsbaarheid van het gebied ten aanzien van klimaatverandering. De Commissie denkt hierbij speciaal aan de hoogteligging van de weg in relatie tot de hydrologische eisen aan de hoogwatergeul. Beschrijf op welke wijze bij de locatie- en inrichtingsafweging rekening is houden met het mogelijk optreden van het worst-case scenario voor klimaatverandering van het MNP.⁴

³ Tijdens het locatiebezoek van de Commissie aan het studiegebied op 12 april 2013 heeft de Commissie ook begrepen van het bevoegd gezag dat variant O1 volwaardig onderdeel zal uitmaken van de m.e.r.-studie.

⁴ Met de klimaateffectatlas kunnen de kwetsbaarheden van een bepaald gebied bij de verschillende klimaatscenario's van het KNMI in kaart gebracht worden. Zie: <http://klimaateffectatlas.wur.nl/bin/cmsclient.html>

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Onderbouwing en kwaliteit gegevens

Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen voor verkeer, geluid en natuur (stikstofdepositie) worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling. Onderscheid daarbij onzekerheden in de kwaliteit van de gegevens (bron, ouderdom, betrouwbaarheid, e.d.) en in de gehanteerde rekenregels/-modellen (afleiding en bandbreedte van kritische parameterwaarden, modelkalibratie, e.d.). Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de alternatieven.

Beoordeling doelbereik en effectscores

De Commissie adviseert in de beoordeling van de alternatieven een duidelijk onderscheid te maken in de scores op doelbereik en de milieueffecten van het voornemen. Gebruik de referentiesituatie om zowel het doelbereik als de effecten van het plan te toetsen.

Plan- en studiegebied

Beschrijf in het MER het plangebied, te weten het gebied waar de te onderzoeken alternatieven zich bevinden. Beschrijf daarnaast het studiegebied, het gebied waar de effecten als gevolg van het voornemen zullen optreden. Het studiegebied verschilt in principe per (milieu-) aspect van omvang. Geef per aspect aan op welke wijze de omvang van het studiegebied tot stand is gekomen.

Aanpak van het onderzoek in twee stappen

De Commissie adviseert het onderzoek naar de alternatieven in (twee) stappen uit te voeren. Onderzoek daarbij de alternatieven eerst globaal op doelbereik en op die milieuaspecten die onderscheidend en bepalend zijn in de besluitvorming. Selecteer op basis van dit onderzoek (eerste stap) een voorkeursalternatief dat in stap twee nader en in meer detail wordt uitgewerkt tot een ontwerpbesluit dat vervolgens in meer detail op alle relevante effecten wordt getoetst.

4.2 Verkeer

Beschrijf in het MER:

- voor het studiegebied de netwerken voor fiets, openbaar vervoer en auto;
- de verkeersintensiteiten op de verschillende wegen in het studiegebied met onderscheid naar personenverkeer en vrachtverkeer;
- de belangrijkste verkeersstromen in, van/naar en door het studiegebied, met aandacht voor de functie van de N345 en de N348, het gebruik van de beide IJsselbruggen bij Zutphen, en de routekeuze voor het verkeer over de IJsselbruggen naar de verschillende wijken van Zutphen;
- de verkeersafwikkeling (Intensiteit – capaciteitsverhouding, I/C-verhouding) op de relevante wegen in het studiegebied voor zowel de ochtend- als de avondspits. Beschouw zowel de verkeersafwikkeling op kruispunten als op wegvakken;

- de verkeersveiligheid en de barrièrewerking van bestaande- en nieuwe routes.

Geef in het MER een beknopte toelichting op het verkeersmodel en de uitgangspunten en aannames die hierin zijn gebruikt.

4.3 Woon en leefmilieu

Geluid

Beschrijf voor de relevante wegen in het plangebied de huidige geluidbelasting op gevoelige bestemmingen en de toekomstige geluidbelasting (tenminste tien jaar na aanpassing van de weg). Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan het 'Reken- en meetvoorschrift geluid 2012'.

Beschrijf voor elk alternatief de aantallen geluidbelaste woningen in klassen van 5 dB vanaf de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Breng zowel het relevante geluidsbelaste oppervlak voor de (woon- en natuur-) omgeving in beeld, als ook het aantal geluidgehinderden in het studiegebied. Gebruik hierbij de dosis-effect relaties die in de Regeling geluidhinder milieu-beheer gegeven worden.

Onderzoek of stille(re) alternatieven denkbaar zijn. Zo ja, vergelijk (op kaarten) op hoofdlijnen de geluidseffecten hiervan. Hierbij zijn combinaties van maatregelen denkbaar. De invulling van de maatregelen of een combinatie ervan is afhankelijk van de vraag of deze zinvol zijn: Denk aan:

- een andere verdeling van vervoerstromen over de weg;
- netwerkmaatregelen: dynamisch verkeersmanagement, benutting, snelheidsverlaging etc.;
- bronmaatregelen (op hoofdlijnen), denk aan toekomstige toepassing van stil asfalt;
- overdrachtmaatregelen: afscherming zoals geluidschermen en wallen e.d.

Barrièrewerking

Beschrijf in het MER:

- de bereikbaarheid van sociaal en economisch belangrijke bestemmingen;
- de barrièrewerking en oversteekbaarheid van bestaande en nieuwe routes. Maak onderscheid in de barrièrewerking tussen landelijk gebied en de barrièrewerking binnen bebouwd gebied;
- de fysieke inpassing van de weg in de omgeving.

Lucht

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}⁵) en NO₂ te beschrijven, ook onder de grenswaarden⁶. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. (Eenvoudiger bereke-

5 Op dit moment zijn de rekenmethoden voor PM_{2,5} nog niet opgenomen in de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit, indien deze regeling ten tijde van het plan-MER niet beschikbaar is beredeneer of de concentraties PM_{2,5} dan op basis van de dan best beschikbare kennis en inzichten.

6 Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

ningen volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden). Presenteer de resultaten van de berekeningen middels verschillende contourenkaarten⁷ en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.

Toets de uitkomsten aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit (hoofdstuk 7 Wet milieubeheer).

Externe veiligheid

Werkt het aspect externe veiligheid kwalitatief uit. Geef aan hoeveel vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt en of dat leidt tot risicocontouren. Aandachtspunt daarbij is dat met variant O1 een nieuwe route door bebouwd gebied wordt gemaakt en dat kan verplaatsen van risico's betekenen.

4.4 Klimaat

Adaptatie

Beschrijf in het MER:

- of, en zo ja in welke mate alternatieven de gevolgen van klimaatverandering kunnen vergroten. Ga daarbij specifiek in op de aspecten hoogwaterveiligheid, wateroverlast en verdroging;⁸
- in welke mate het plan/project (bijvoorbeeld via ruimtebeslag) uitvoering van mogelijk toekomstig noodzakelijke adaptatiemaatregelen (bijvoorbeeld waterberging) kan verhinderen/bemoeilijken.

Ga bij deze beschrijving uit van de meest en minst gunstige KNMI klimaatscenario's. Geef aan in welke mate maatregelen om klimaatgevolgen tegen te gaan, 'no-regret'-maatregelen zijn;⁹

4.5 Landschap en cultuurhistorie

Landschap

Beschrijf voor het gehele plangebied de effecten op het landschap. Geef aan wat het effect van het voornemen is op het bestaande landschapsbeeld en besteed daarbij aandacht aan de gelaagdheid van de opbouw van het landschap (zoals bijvoorbeeld, openheid, oude en nieuwe verbindingspaden en wegen, molenbiotopen, zichtlijnen en gebouwde monumenten, karakteristieke zichtlijnen in de gradiënt Veluwe, rivierdalvlakte met oude meanders, dijken, uiterwaarden, IJssel en Stad). Geef aan hoe in het wegontwerp wordt omgegaan met structurerende elementen in het landschap en of en hoe de openheid van het landschap wordt gehandhaafd.

7 Gebruik hiervoor klassebreedtes van 1,0 µg/m³ of minder, indien klassebreedtes van 1,0 µg/m³ onvoldoende onderscheidend zijn.

8 Denk daarbij bijvoorbeeld aan de gevolgen van een dijkdoorbraak door het bouwen in een diepe en voor overstroming kwetsbare polder.

9 No-regret wordt in adaptatiediscussies op twee manieren gebruikt:

- geen spijt want maatregel is sowieso nodig als gevolg van klimaatverandering (dus bij minst erge van de 4 KNMI-scenario's)
- geen spijt want door maatregel uit te voeren dien je heel andere (niet-klimaat)doelen die het sowieso de moeite waard maken.

In het Masterplan Middengebied IJsselsprong worden de vier projectenveloppen op een heldere wijze en in samenhang beschreven. Het Masterplan is het werkdocument voor de vast te stellen Structuurvisie voor dit gebied. Destilleer voor het MER de ruimtelijke visie uit dit document. Besteed speciaal aandacht aan de overige verbindingen, zowel de droge als de natte, zowel voor het snelle als voor langzaam verkeer en zowel voor mens, plant als dier:

- Het ontwikkelen van het lokale en regionale padennetwerk.
- De versterking van de bufferzones rondom de Voorstondense Beek en de Oekense Beek.
- De versterking van de landschappelijke structuur.
- De versterking van de eigen stedenbouwkundige- en voorzieningenkwaliteit van De Hoven met speciale aandacht voor de organische groei van de kern.
- Aandacht voor de elementen en patronen van de IJssellinie.
- De zichtlijnen vanaf het open landschap richting de oude Hanzestad Zutphen.

Cultuurhistorie

Geef in het MER een overzicht van bekende en verwachte cultuurhistorische waarden in het plangebied. Besteed hierbij aandacht aan alle drie de facetten van cultuurhistorie:

- archeologie
- gebouwd erfgoed
- cultuurlandschap (structuren en patronen die samenhangen met historisch landgebruik)

Beschrijf de beleefde kwaliteit, de fysieke kwaliteit en de inhoudelijke kwaliteit van aanwezige waarden. Hierbij kan eventueel gebruik gemaakt worden van de waarderingscriteria uit de 'Handreiking cultuurhistorie in m.e.r. en MKBA'¹⁰. Beschrijf de effecten van alternatieven/varianten op deze kwaliteiten. Beschrijf ook in welke mate effecten op cultuurhistorische waarden verzacht kunnen worden binnen de alternatieven/varianten.

4.6 Natuur

Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied.¹¹ Beschrijf de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied. Ga daarna in op de ingreep-effectrelatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het studiegebied aanwezige natuurwaarden. Geef aan voor welke flora, fauna en habitats aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen¹² is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Belangrijke thema's inzake dit project zijn vermesting en verzuring door depositie van stikstof, versnippering, verstoring door geluid en (mogelijk ook) verdroging.

Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

¹⁰ Handreiking opgesteld door Witteveen+Bos in opdracht van de rijksdienst voor het Cultureel erfgoed. Van deze handreiking uit 2007 is ook een samenvatting uit 2009 beschikbaar.

¹¹ Het is, afhankelijk van het voorliggende besluit, mogelijk een selectie van te beschrijven habitats en soorten te maken. Ook het gekozen detailniveau van de beschrijvingen kan verschillen. Motiveer deze selectie en het gekozen detailniveau in het MER.

¹² Geef aan of het bijvoorbeeld gaat om vernietiging van leefgebied door ruimtebeslag, verstoring door licht en geluid, verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding, versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking of vermesting en verzuring door deposities van stikstof.

Gebiedsbescherming¹³

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en de Ecologische hoofdstructuur (EHS).¹⁴ Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en verbindingszones en geef hiervan de status aan. Ook als het plangebied niet in of direct naast een beschermd gebied ligt, kan het gevolgen hebben op een beschermd gebied (externe werking).

Geef per gebied de begrenzingen van het gebied aan op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde gebieden. Geef van de gebieden de belangrijkste natuurwaarden weer als ook welke natuurdoelen worden nagestreefd (ook voor de Ecologische verbindingszones).

Verzuring en vermisting

Stikstofdepositie is een belangrijke oorzaak voor de achteruitgang van de biodiversiteit in Nederland. Beschrijf in het MER de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities op het/de Natura 2000-gebied(en) en het/de EHS-gebied(en). Geef daarvoor:

- de achtergrondconcentraties van de belangrijkste verzurende en vermestende stoffen (NH₃, NO_x, SO₂) in het gebied¹⁵;
- de voor verzuring en vermisting gevoelige habitattypen en de kritische depositiewaarde¹⁶;
- de toename aan stikstofdepositie van het voornemen afzonderlijk en in cumulatie met ontwikkelingen in het studiegebied;
- de mogelijke (verdere) overschrijding van de kritische depositiewaarden;
- of, in cumulatie met andere activiteiten, aantasting van natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, of aantasting van de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van de EHS kan optreden.

4.7 Bodem en water

De Voorstondense Beek en de Oekense Beek die het studiegebied doorsnijden hebben een belangrijke ecologische verbindingsfunctie. Beschrijf maatregelen die eventuele aantasting

¹³ Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/leefgebieden-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over de specifieke gebiedsbescherming.

¹⁴ Let op: naast Natura 2000- en EHS-gebieden zijn er andere beschermde gebieden, zoals beschermde natuurmonumenten (art. 10 Natuurbeschermingswet 1998) en beschermde leefomgevingen (art. 19 Flora- en faunawet). Elk gebied kent zijn eigen beschermingsregime.

¹⁵ Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie recente gegevens. Deze gegevens zijn op te vragen bij het RIVM en – indien beschikbaar – bij de provincie Gelderland.

¹⁶ De kritische depositiewaarden voor de EHS zijn opgenomen in D. Bal, H.M. Beije, H.F. van Dobben en A. van Hinsberg (2007): Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen. Directie Kennis, Ministerie van LNV. De kritische depositiewaarden voor Natura 2000 habitattypen zijn opgenomen in H.F. van Dobben en A. van Hinsberg, (2008). Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 1654. Ook soorten kunnen gevoelig zijn voor verzuring en vermisting. Raadpleeg hiervoor de effectenindicator van met Ministerie van ELI. Deze gevoeligheid werkt veelal middels de gevoeligheid van de vegetatiesamenstelling van het leefgebied. De effecten op gevoelige soorten kunnen derhalve indirect middels de systematiek van Natura 2000 worden vastgesteld.

kunnen beperken of voorkomen en ga in op mogelijkheden voor een verdere uitbreiding van de ecologische verbindingfunctie.

In de notitie R&D wordt een uitgebreid palet van deelaspecten gegeven waarin bij de effectbeschrijving in het MER aandacht wordt besteed. De Commissie vraagt daarbij bijzondere aandacht voor de deelaspecten Geomorfologie, Hoogwaterveiligheid, Grondwater (verdroging). Geomorfologie is een dominant beeldbepalend element van het landschap en een goede inpassing van de weg ten aanzien van dit aspect stelt eisen aan de ontwerpogave. Ook de hoogwaterveiligheid stelt vergaande eisen aan het ontwerp van de weg. Door aanleg van de weg kunnen ook grondwaterstromen worden beïnvloed. In welke mate dat kan optreden is afhankelijk van de geologische opbouw en variatie van het plangebied en de wijze van aanleg van de weg. Geef in het MER een goede en gedetailleerde beschrijving van de geohydrologische opbouw en eventuele risico's van verdroging. Deze zijn niet alleen van belang voor natuur maar ook voor de zoekrichting van de inpassing van de weg.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieuinformatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

5.1 Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaart- en beeldmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van de provincie Gelderland

Besluit: Provinciaal inpassingsplan (PIP)

Categorie Besluit m.e.r.: C 1.2

Activiteit: realisatie van een rondweg om De Hoven/Zutphen

Bijzonderheden:

De notitie R&D heeft ter inzage gelegen van 17 oktober tot en met 27 november 2012. De provincie heeft de Commissie na deze termijn van ter inzagelegging om advies gevraagd. De ontvangen zienswijzen uit de hiervoor genoemde termijn zijn toegevoegd aan de Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 17 januari 2013.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Stentor Zutphens Dagblad van: 17 oktober 2012
ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 17 oktober tot en met 27 november 2012
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 6 februari 2013
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 25 april 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:
dhr. dr. F.H. Everts
dhr. ing. J.M. van der Grift
dhr. mr. F.D. van Heijningen (voorzitter)
dhr. drs. R. Meeuwsen (secretaris)
dhr. ir. H. Otte

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau Rondweg N345 De Hoven/Zutphen, Provincie Gelderland, 17 januari 2013 (inclusief zienswijzen en adviezen en reactienota)
- Ontwerpnotitie noord- en zuidalternatief MER N345 Rondweg De Hoven/Zutphen, Provincie Gelderland, 8 februari 2013
- Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Rondweg N345 De Hoven/Zutphen, Royal Haskoning DHV, 28 september 2012
- Hoofdrapport Verkenning N345 Zutphen/De Hoven, Royal Haskoning DHV, 5 juni 2012
- Bijlagenrapport Verkenning N345 Zutphen/De Hoven, Royal Haskoning DHV, 5 juni 2012
- Rapport Préverkenningen, provincie Gelderland, 3 juni 2009

Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Rondweg N345 De Hoven/Zutphen

ISBN: 978-90-421-3754-7

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

